

Wat is het coronavirus? | 14/04/2020

AMHAARS | Vertaald uit het Nederlands

ኮሮና ቫይረስ

ኮሮና አዲስና በጣም ተላላፊ ቫይረስ ነው። በቀላሉ ከሌላ ሰብ ይታለፍበሃልና በቀላሉም ለሎላው ታስታልፋለህ።

ለምንድነው ሁሉም ሰው በተቻለ ቤታቸው የሚቆዩት?

- ሁላችን ቤት ውስጥ ከቆየን፣ ቫይረሱ ብዙም አይተላለፍም።
- ሌሎችን ጥሩ ከሆነ፣ ብዙ ሰውም ወደ ሆስፒታል አይሄድም። በዚህ ምክንያትም ቶሎ ብለው የሚታመሙ ከበሽታ ናድናቸዋለን። በዚህ ምክንያትም ሐኪሞችና ነርሶች ስራ አይበዛባቸውም።

የዚ በሽታ ምልክቶች

ዋናዎቹ:

- ትኩሳት፣ ጉንፋኔ፣ የማስተንፈስ ችግር
- አንድ አንድ ጊዜ አፍንጫ ይዘጋል፣ ጎሮሮ ህምምና፣ ተቅማጥ
- ከነዚህ አንድ ምልክት አለህ ወይ? ለሐኪምህ ደውልለት።

አንድ አንድ ሰዎች ይህንኑ ቫይረስ ኑሮዋቸው ግን ምልክቶች የላቸውም። በዚህ ምክንያት ሕጎቹ መከበርና በተቻለ ቤትህ ውስጥ መቆመጥ አለብህ።

እንዴት አድርጎ ነው ይህንኑ ቫይረስ የሚሰፋፋው?

በምትሰልበት ወይም በምስነጠስበት ጊዜ ትናንች ጠብታዎች አየር ላይ እንሰፋፋሉ። በሃላ ይሰፋፋሉ; ቆይቶው አንድ ቦታ ላይ ይወድቃል። እስከ አንድ ሜትር ድረስ ይሰፋፋሉ።

እንዴት ነው የሚተላለፍለህ? ጠብታዎቹን ወደ ውስጥ ማስተንፈስ ወይም በእጅህ አድርጎ ወደ አፍህ፣ አፍንጫህ፣ አ ይንህ ውስጥ ይገባል።

ምን ማድረግ አለብኝ?

- 1.5 ሜትር ከሌላ ሰው መራቅ
- በየጊዜው እጅህን መታጠብ። በተለይ ብዙ ሰዎች የሚይዝዋቸው ከያዝክ። ለምሳሌ: የበር መክፈቻ ወይም የሊፍት መጫኛ

ይህንኑ ቫይረስ የሚያጠፋ ክትባት ወይም መድሐኒት አለ ወይ?

ይህንኑ እንዳይዘው ማንም ሰው የተፈጥሮው ፀረ እንግዳ አካላት የለውም። በአሁን ጊዜ ምንም ክትባት የለም። ሐኪሞችና ተመራማሪዎች ይህንኑ ቫይረስ እየመረመሩት ይገኛሉ። በሽተኞቹ እየመረመሩት ናቸው; በየቀኑ እየተማሩ ናቸው። በዚህ መንገድ ጥሩ መድኃኒት ሊያገኙ ይችላሉ።

ታማሃል ግን ሆስፒታል አልገባህም? ለትኩሳትና ለህመም የበለጠ መድሐኒት ፓራሰንትሞል ነው።

አንድ አንድ ወንጀለኞች ወይም ህጋዊ ያልሆኑትን ድርጅቶች ክሎሮኪኒን ያለው መድሐኒት እየሸጡ ናቸው። ይህንኑ በደንብ ይሰራም አደጋ የሚያስመጣ መሆኑና አለመሆኑን አልተረጋገጠም። ምናልባትም ለጤናህ የሚያሰጋ ሊሆን ይችላል። በዚህ ምክንያት አትግዛ።

እንዴት አድርገህ ትከላከለሃለህ?

- በየጊዜው እጅህን በውሃና በሳሙና መታጠብ።
- 1.5 መትር ከሌላ ሰው መራቅ
- ፊትህን አትንካው